

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 72 (5)

Izdan 1 aprila 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9870

Magyar Fémlemezípar Részvénytársaság, Budapest, Mađarska.

Osigurač upaljača kod ručnih bombi.

Prijava od 12 marta 1932.

Važi od 1 septembra 1932.

Traženo pravo prvenstva od 14 marta 1931 (Mađarska).

Kod udarnih upaljača u ručnih bombi nastaje paljenje pri udaru time što dva tela, od kojih jedno nosi upaljačku iglu a ružno drži kapislu, izvode susretno kretanje, pod uticajem udara odn. inercije. Kod takvih upaljača mora se voditi računa o tome da ne nastane susretno kretanje obaju tela, dakle zabadanje upaljačke igle u kapislu pre udara, zatim je potrebno da se predudmu mere, koje onemogućuju relativno kretanje obaju tela kad bomba na pr. ispadne, ili kad pri udaru paljenje zataji.

Ovaj pronalazak namerava da popravi takve osigurače kod upaljača ručnih bombi tako da poznati osigurači ne stupaju u dejstvo odmah, nego tek pošto se bomba udaljila za izvesni deo putanje od mesta sa kod je bačena. Ovo dopunsko obezbeđenje vrši kočnica, koja određuje položaj mirovanja upaljačkih delova i koja sprečava susretno kretanje upaljačkih delova, a koja je pod dejstvom opruge i koja popušta oba upaljačka dela, odn. sasvim ispada iz bombe, pošto se skine osigurač za nošenje i pošto se bomba bači, tako da kad bomba pređe izvestan deo svoje putanje dolazi do izražaja poznati osigurač. Ova kočnica je preimućstveno obzobovana bradavicom, koja je provučena kroz odgovarajuće otvore obaju upaljačkih delova, a na čiji struk (dršku) utiče pomenuta opruga, koja se oslobađa posle uklanjanja (transportnog) osigurača za nošenje.

Čim kočnica, na pr. bradavica, koja obezbeđuje položaj mirovanja obaju upaljačkih delova, ispadne iz bombe, stupa u

dejstvo, kao što je pomenuto, inače poznati osigurač, koji obezbeđuje oba upaljačka dela do udara (pada). Prirodno je da ovaj osigurač mora da bude vrlo osetljiv da bi on pri ispadanju bombe ili kad ova posle udara ne eksplodira stupio odmah u dejstvo i trenutno sprečio susretno kretanje obaju upaljačkih delova. Velika osetljivost poznatih osigurača je uzrok da oni pokadkad suviše rano stupe u dejstvo. To se sprečava dopunskom osiguračem prema ovom pronalasku, pri čemu se u smislu proširenja ovog pronalaska može kočnica, koja spaja oba upaljačka dela, staviti u pokret sa uspornjem tako da se između kočnice i opruge, koja izbacuje kočnicu iz bombe, predvidi prazan hod.

Na priloženom crtežu predstavljen je radi primera jedan izveden oblik osigurača za upaljače ručnih bombi prema ovom pronalasku.

Sl. 1 je uspravni uzdužni presek, a

Sl. 2 je poprečni presek.

Crtež pokazuje samo one delove bombe, koji su potrebni za razumevanje ovog pronalaska. Poznati osigurač, koji može da bude proizvoljan, nije naslikan. Sam upaljač sastoji se na inače poznati način iz cevastih delova 1 i 2, od kojih deo 1 sadrži kapislu i telo 3, koje ima inicialno punjenje, dok deo 2 nosi upaljačku iglu.

Pošto se skine osigurač za nošenje, koji nije nacrtan i koji zatvara gornji deo bombine čaure 5, dejstvuje kod poznatih bombi na upaljačke delove 1, 2 obično spiralna opruga, koja se nalazi između njih, a koja

pri udaru dozvoljava približavanje obaju upaljačkih delova, tako da se podizanjem upaljačke igle 4 u kapislu izaziva eksplozija. Ali ako ne nastane eksplozija onda se odmah delovi 1, 2 razmaknu pod uticajem pomenute opruge pa stupa u dejstvo drugi osigurač, koji međusobno ukoči delove 1, 2 pa onemogućuje paljenje. Isti se proces odigrava ako bomba ispadne iz ruku posle skidanja osigurača za nošenje.

Kod predstavljenog izvedenog oblika osigurača prema ovom pronalasku, predviđene su na odgovarajućim mestima cevi 1 i 2 bušotine, pa kad se te cevi dovedu u položaj predstavljen na sl. 1, onda se prema ovom pronalasku, kroz te bušotine provuče bradavica 6, koja je pod dejstvom opruge 13. Ova bradavica ima prema gore kao produžetak struk 7, koji ima na svom slobodnom kraju proširenu glavu 8, koja je savijena pod pravim uglom (sl. 2). U cev 2 uvučena je cevčica 9, koja je snabdevena usekom 10 za vodenje uzanog vrata 14 koji spaja glavu 8 sa strukom 7. Deo 11 cevčice 9 koji je shodno gore proširen završava se u tanjir 12 na koji utiče proizvoljno obrazovani osigurač za nošenje koji nije naslikan. Između tanjira 12 i bombine čaure 5 smeštena je spiralna opruga 13 koja se, dokle se god ne skine osigurač za nošenje, nalazi u zgrčenom položaju, nacrtanom na sl. 1.

Pošto se skine osigurač za nošenje stupa odmah u dejstvo opruga 13, koja se opruža pa izvuče cevčicu 11, 9 iz upaljača. Cevčica 9 služi kao podupirač za struk 7 bradavice 6 pa obezbeđuje bradavicu u bušotinama cevi 1, 2. Kad počne da se kreće cev 9 ne nastaje nikakva promena u položaju bradavice 6 zbog postojanja useka 10. Ali kad donji kraj useka 10 dospe do glave 8, onda se u jednu ruku okrene bradavica 6 sa svojim strukom oko vrata 14, kao središta okretanja, ka unutrašnjosti cevi 2 pa bradavica izade iz bušotina cevi 1, 2, a u drugu ruku cevčica 9 koja se kreće ka spoljašnjosti pod uticajem inercije, povlači sobom bradavicu 6 pomoću struka 7. Naposletku sasvim ispadaju iz bombe delovi 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13. Sad može upaljač da dejstvuje na poznati način.

Opisano dejstvo dopunskog osigurača nastaje pod uticajem opruge 13 koliko kad bomba ispadne posle skidanja osigurača za nošenje, toliko kad se bomba pravilno baci. Osigurač prema ovom pronalasku koči međusobno oba dela upaljača izvesno vreme pri čemu se trajanje tog kočenja može regulisati odn. usporiti time što je predviđen prazan hod odn. usek 10.

Prirodno je da se ovaj pronalazak može u konstruktivnom pogledu izvesti drukčije od opisanog predstavljenog izvedenog oblika. Tako se može na pr. umesto bradavice 6 i njenog struka koji se okreće posle otvaranja bombe, umetnuti i neki istegnuti gibanj (pljosnata ravna opruga) koji posle oslobađanja zbog svoje opružnosti uskače u unutrašnjost cevi 2. U slučajevima kad je to moguće može i da izostane prazan hod između kočnice i opruge odn. taj prazan hod se može postići i drukčije nego što je opisano. Spiralna opruga 13 može se zameniti i drukčije oblikovanom oprugom ili nekim drugim opružnim elementom.

Patentni zahtevi:

1. Osigurač upaljača, kod ručnih bombi, koji se sastoje iz dva dela, koji su susretno pokretni, a od kojih jedan nosi upaljačku iglu a drugi kapislu, sa kočnicom koja privremeno spaja oba dela upaljača, naznačen time, što je kočnica pod uticajem nekog opružnog elementa koji postaje slobodan posle skidanja osigurača za nošenje.

2. Osigurač prema zahtevu 1, naznačen time, što je između kočnice (bradavice 6) i opružnog elementa (spiralne opruge 13) predviđen prazan hod za usporavanje.

3. Osigurač prema zahtevu 1 odn. 2, naznačen vodicom (9, 11) koja je pod uticajem opruge (13) ili sličnog a koja podupire kočnicu (bradavicu 6).

4. Osigurač prema zahtevima 1—3, naznačen usekom (10) obrazovanim u vodiči (9) koji na početku njenog kretanja obezbeđuje prazan hod u odnosu prema bradavici (6) ili sličnom.

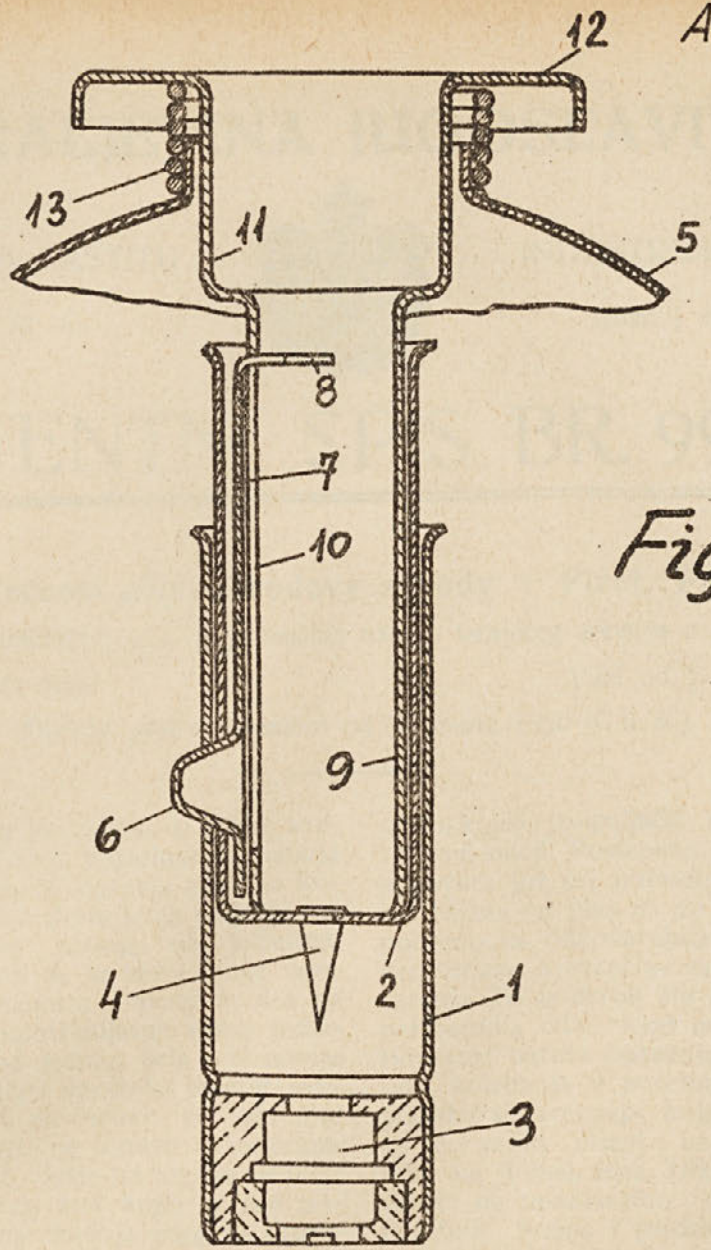

Fig. 1.

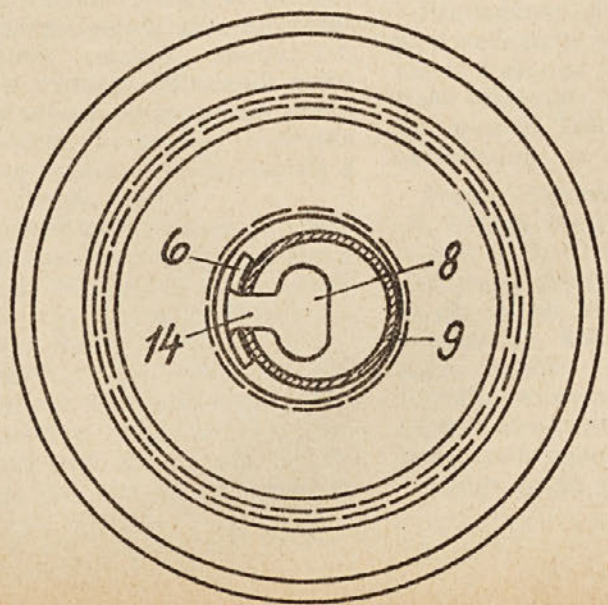

Fig. 2.

